

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

The Development of Quality Early Childhood Education of Schools under
Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4

นันทนา ผกากรอง^{*1} กุสุมา ใจสบาย¹ และบุรินทร์ภักดิ์ พรหมมา²

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ²กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลตำบลท่าแพ

Nantana Pakakrong^{*1} Kusuma Jaisabai¹ and Boorinpat Pormmas²

¹Graduate School, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

²Group of Education, Religions, Art & Cultures and Sports, Pak Phun Town Municipality

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกเป็น สถานภาพระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพการจัดการศึกษามีการพัฒนาคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านมาตรการส่งเสริมด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา และตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Difference) พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวม แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย

Abstract

This research aims to study and compare the development of quality early childhood education of schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 classification by position, level of education, experience and size of school. The research samples included 94 school directors and the 94 teacher of early childhood at schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. The research instrument was a questionnaire. The statistics utilized in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA.

The research findings were as follows :

1. The development of quality early childhood education of schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 were at a high level. When each aspect was considered, was found that the quality of education management was the highest level, second is the quality of learners, promotion measures the quality of education, identity of the school and learning society.

2. Comparative the development of quality early childhood education of schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4.

2.1 Comparative the development of quality early childhood education of schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 classification by position, level of education and experience were not different.

2.2 Comparative the development of quality early childhood education of schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4 classification by size of school there were a statistically significant difference at the .05 level. When considered each aspect, is found that the building of learning society, identity of the school and promote measures the quality of education. There were statistically significant differences at the .05 level. When comparative the difference in LSD (Least Significant Difference), was found that the medium size schools difference with the larger schools and small schools there were a statistically significant difference at the .05 level.

Keyword: The Development of Quality Early Childhood Education

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัยได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ที่เน้นเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, Ministry of Education, 2003,12). ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้จัดให้การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาระดับหนึ่งในการศึกษาชาติ แม้ไม่ใช้การศึกษาภาคบังคับก็ตามมาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น ซึ่งจากพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษาปฐมวัยจัดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาชาติ

การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์และมีอิทธิพลต่อชีวิตของเราเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาเด็กปฐมวัยควรเริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยา มีความคิดเห็นตรงกันว่าพัฒนาเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการพัฒนาทางสมองของบุคคล โดยเฉพาะระบบประสาทและเซลล์สมองจะเจริญเติบโตประมาณร้อยละ 70-80 ของผู้ใหญ่ และการศึกษาในช่วงวัยนี้เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้เจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพ โดยให้การอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษาที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หรือเรียกว่า Educare พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา13(1) กำหนดให้บิดา มารดา หรือ ผู้ปกครองมีสิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) พ.ศ.2545-2549 ของ (Office of the National Education Commission, 2002,4) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้คือการพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์ช่วงปฐมวัยและต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักวิชาการและการวิจัยได้แสดงว่าปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสม สามารถเปลี่ยนโครงสร้างและประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ได้ เวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมองคือในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืน และป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาว จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัย โดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักและชุมชนเป็นฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกขั้นตอน แนวคิดในการพัฒนาเด็กเพื่อให้มีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลนับตั้งแต่ปฏิสนธิจนเจริญวัยจำเป็นต้องมีการตื่นตัวและผนึกกำลังกันทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันส่งเสริมครอบครัวให้พ่อแม่มีความรัก ความรู้ สามารถเลี้ยงดูบุตรหลานได้ถูกวิธี ผู้ดูแลเด็ก ครู รวมทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตพัฒนาไปในทางที่พึงประสงค์ บุคคลเหล่านี้ต้องมีหลักวิชาและทักษะในการเลี้ยงดูเด็ก ในสังคมปัจจุบัน ความต้องการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ทั้งนี้เพราะภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพทางสังคม ซึ่งพ่อแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้พ่อแม่ต้องส่งลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็กเร็วขึ้นกว่าเดิม การจัดสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยแก้ปัญหาของสังคม เป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่ และยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมกับเด็ก ดังนั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (Ministry of Education ,2005,3-4) ไว้ว่าเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ยังได้กำหนดหลักการสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คือ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขและประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก การจัดการศึกษาปฐมวัยนับได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานสำหรับชีวิตในอนาคตของบุคคลอย่างแท้จริง ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ทั้งครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ครูปฐมวัย ที่เปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่ 2 ของเด็ก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะทักษะการคิด ครูปฐมวัยจะต้องแสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย โดยยึดหลักการของ Brain Based Learning และ Brain Based Teaching การพัฒนาสมองซีกซ้ายในด้านการคิด จะต้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด เพื่อส่งผลให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคม อันจะส่งผลต่อประเทศชาติต่อไป

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3 (พ.ศ.2554-2558) พบว่าสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 29,557 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานเพียง 18,001 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60.90 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 11,556 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.10 และเมื่อพิจารณาการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 4 พบว่าจากจำนวนสถานศึกษา 123 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน 117 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.12 และไม่ได้รับรองมาตรฐาน 6 แห่งคิดเป็นร้อยละ 4.88 และผลจากการประเมินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 4 ของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัยที่ผ่านการประเมินส่วนใหญ่ที่ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้อยู่ในระดับดีมากได้

จากความสำคัญและสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาปฐมวัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และเตรียมความพร้อมให้เด็กมีคุณภาพ สามารถเข้ารับการศึกษาในระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกเป็นสถานภาพระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative approach)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าครูปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จากสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย 125 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 125 คน หัวหน้าครูปฐมวัย 125 คน รวมทั้งสิ้น 250 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าครูปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 94 คน หัวหน้าครูปฐมวัย 94 คน รวมทั้งสิ้น 188 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (อ้างใน Thanin Silpjaru, 2012, 50-66) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาอย่างเป็นสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา 3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 5) ด้านมาตรการส่งเสริม ลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมพบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้าน

มาตรการส่งเสริม ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ เด็กร่าเริงแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ เด็กมีทักษะการเคลื่อนไหวตามวัย เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กชั้นชมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักธรรมชาติเด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจเด็กมีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยเหลือแบ่งปันเด็กมีพัฒนาการด้านสังคมเหมาะสมตามวัยเด็กประพฤติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่ตนนับถือ เด็กเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เด็กมีทักษะทางภาษาที่เหมาะสมกับวัยเด็กมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตนเองเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาเหมาะสมตามวัยเด็กหลีกเลี่ยงต่อสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค อุบัติเหตุ ภัย และสิ่งเสพติดเด็กควบคุมอารมณ์ตนเองได้เหมาะสมกับวัยเด็กสนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ชักถามอย่างตั้งใจ และรักการเรียนรู้เด็กมีวินัย รับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์เด็กมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกเด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และเด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้

1.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ การเอาใจใส่การจัดการศึกษาปฐมวัยเต็มศักยภาพและเต็มเวลา รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยครอบคลุมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก และผู้ปกครองการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ที่หลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยการจัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา และนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพการกำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวกแก่เด็กภูมิ และมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย เครื่องมือวัด และประเมินพัฒนาการของเด็กหลากหลายครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเด็กครอบคลุมทั้ง 4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กการสร้างวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายตระหนักและเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัยการมีส่วนร่วม และแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาการสรุป รายงานผลพัฒนาการเด็กแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าและแนวทางส่งเสริมพัฒนาการเด็กความเข้าใจปรัชญา หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กอุปกรณ์ของเล่นของใช้ที่เหมาะสม สะอาด ปลอดภัย และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย

1.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการพัฒนามากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ของเด็ก และบุคลากรในสถานศึกษาและการจัดสื่อ เทคโนโลยี ให้บริการในการศึกษาหาความรู้ภายในสถานศึกษา รองลงมาตามลำดับ ได้แก่การถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน พ่อแม่ และผู้ปกครองการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมสื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศหรือแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เผยแพร่ความรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

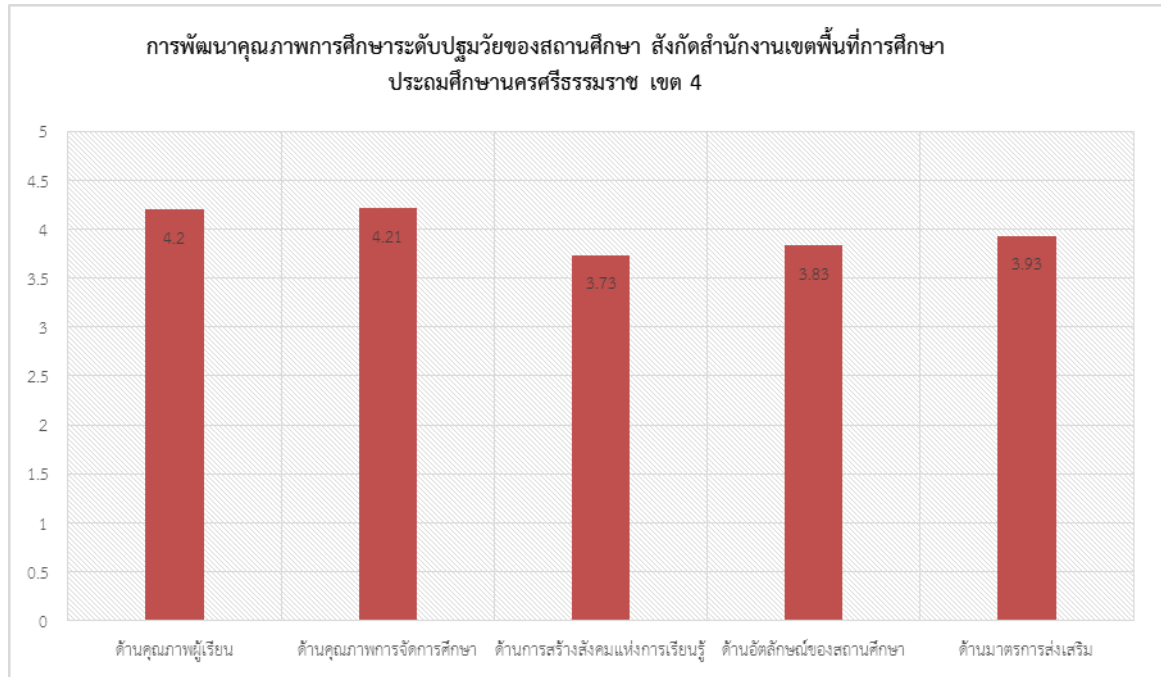
1.4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการพัฒนามากที่สุด คือการพัฒนาคุณลักษณะของเด็ก อัตลักษณ์โดดเด่นของเด็กที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดรองลงมาตามลำดับ ได้แก่การดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอัตลักษณ์ของเด็กหรือสถานศึกษาผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาการจัดกิจกรรม โครงการที่เป็นจุดเน้นหรือแสดงความโดดเด่นของสถานศึกษาและการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น

1.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านมาตรการส่งเสริม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการพัฒนามากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ การจัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย รองลงมาตามลำดับ ได้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดโครงการ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย การดำเนินงานโครงการกิจกรรมพิเศษระดับปฐมวัยเพื่อสร้างคุณค่าแก่สถานศึกษา และการปรับปรุงพัฒนาและดำเนินโครงการกิจกรรมพิเศษเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาปฐมวัย

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกเป็นสถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Difference) พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยโดยรวม แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณภาพผู้เรียนและด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช ใน 5 ด้าน

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาด้านคุณภาพการจัดการศึกษามีการพัฒนามากที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญของคุณภาพการจัดการศึกษามาก คือมีการเอาใจใส่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเต็มศักยภาพและเต็มเวลาซึ่งจะนำไปสู่การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพต่อไป ส่วนด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ทางสถานศึกษาอาจจะต้องมีการพัฒนาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นโดยการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสถานศึกษามาใช้มากขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในระดับการศึกษาปฐมวัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pathumporn Rongbotsri (2014) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยด้านคุณภาพผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยด้านคุณภาพผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ Thikumporn Sirichantapan. (2012). ซึ่งได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผล

การศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับ Rayka Srivichai (2011) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี พบว่า รูปแบบบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ประกอบกับปัจจัยที่มีองค์ประกอบด้านการจัดการศึกษา และพบว่าการพัฒนาสถานศึกษาต้องแสดงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในการบริหารจัดการให้ชัดเจน Suppaluk Visetchoke (2016) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการในการจัดการศึกษาปฐมวัย คือ (1) โรงเรียนควรพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็กและควรจัดหลักสูตรให้ยืดหยุ่นกับการบูรณาการเนื้อหาต่างๆ เข้าด้วยกัน พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขทั้งปัจจุบันและอนาคต (2) ครูและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเด็ก (3) ควรมีการประเมินและบันทึกพัฒนาการของเด็กครอบคลุมในทุกด้าน (4) ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อการบูรณาการการเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสถานศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนของเด็ก (5) ผู้สอนควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงและใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอยู่เสมอ และ (6) ควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและยังได้สอดคล้องกับ Samrit Hawhan (2015). ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ส่วนปัญหาในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่มีปัญหามากที่สุดคือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาต้องมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และทักษะด้านภาษาแก่เด็ก มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการแก้ไขปัญหาคูสอนไม่ตรงสาขาวิชาและครูไม่ครบชั้น โดยการจัดอบรมให้ในเรื่องการทำรายงานวิจัยในชั้นเรียนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบมาตรฐาน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อส่งเสริมให้เกิดอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานมาตรการส่งเสริมสถานศึกษาต้องส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสอดคล้องกับ Chatmongkon Rattanapunya (2014). ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยส่วนมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับผลการศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่พบว่า มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด 2 มาตรฐานที่สามารถพยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปีการศึกษา 2555 คือมาตรฐานที่ 5 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลและมาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษาและสอดคล้องกับ Liang (2011) ซึ่งได้ศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล กรณีศึกษาผู้ปกครองเด็กอนุบาลใต้หวั่นในโรงเรียนอนุบาลพบว่า การศึกษาของผู้ปกครองรายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลแตกต่างกัน การรับรู้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครองและความพึงพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของผู้ปกครองเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกและพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นที่ว่าง สถานที่ตั้ง ความสะดวกหลักสูตรและปรัชญาการศึกษา คุณสมบัติของครู ค่าใช้จ่ายเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pathumporn Rongbotsri (2014) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ด้านคุณภาพผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยด้านคุณภาพผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นในงานวิจัยของ Thikumporn Sirichantapan (2012). ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีประสบการณ์ต่างกันพบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาต่างกันโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .013 คือด้านคุณภาพเด็ก ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครคือ การพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้สอดคล้องกับ Wasuklit Suwannathen (2016). ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ปัจจัยเชิงสาเหตุ ผลการศึกษาพบว่า

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจะพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การจัดการศึกษาปฐมวัยให้ได้คุณภาพจึงเป็นความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้ปรัชญาหรือความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นปัจจัยและกระบวนการที่จำเป็น ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน 3) ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และ 5) ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ส่วนสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารประกอบด้วย การสื่อแนวทางการปฏิบัติงานให้เข้าใจตรงกัน การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพและการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กรประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ ความรู้ความสามารถของบุคลากร การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม การสรรหาและจัดทรัพยากรการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารปัจจัยด้านบรรยากาศของโรงเรียน ประกอบด้วย บรรยากาศเชิงบวกในโรงเรียน บุคลากรตั้งความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสูง การเปิดโอกาสให้ร่วมตัดสินใจ การให้ความเป็นกันเอง ใฝ่หาใจกัน การจัดระบบการจูงใจ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การบริหารจัดการเรียนการสอน การบริหารการวัดผลประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับ Buford (2000) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนะของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนระดับอนุบาล พบว่า การสอนชั้นอนุบาลควรเน้นพัฒนาการอารมณ์เป็นลำดับแรก การพัฒนาการทางร่างกายเป็นลำดับถัดมาและควรมีกิจกรรมที่จะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มากที่สุด การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนอกจากจะมุ่งให้เด็กมีความพร้อมในอันที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาได้ดียังเป็นการศึกษาพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้เด็กมีชีวิตในอนาคตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยจะมีผลไปตลอดชีวิตหากเด็กได้รับการดูแลที่ดีได้รับความรักความอบอุ่นจะทำให้เด็กเป็นคนสดชื่นแจ่มใส มองโลกในแง่ดี การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและสถาบันหลายฝ่าย ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนองค์กรที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและจัดบริการพื้นฐานให้แก่เด็กและองค์การบริหารส่วนตำบลยังเข้าใจในสภาพและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาน้อยและยังเห็นว่าการจัดการศึกษามีใช้ปัญหาเร่งด่วนเมื่อจัดสรรงบประมาณก็จัดให้โดยอ้อมไม่จัดให้โดยตรงและที่สำคัญบุคลากรมีไม่เพียงพอและขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย และสามารถนำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดต่างๆ เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. ผลการวิจัยที่ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัยในด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีการพัฒนาน้อยที่สุด

Reference

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, Ministry of Education. (2003). *Early Childhood Curriculum B.E. 2546*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao.
- Chatmongkon Rattanapunya. (2014). The Study of Relationship Between the Internal Quality Assurance on the Early Childhood Educational Standards and the Results of Development Evaluation on the Early Childhood Students in Mae Taeng District, Chiang Mai Province. *The Far Eastern University Graduate Journal*. year 2, Issue 1, June 2013 – May 2014.
- Ministry of Education. (2005). *Handbook Early Childhood Curriculum B.E. 2546*. Bangkok: Ministry of Education.
- Office of the National Education Commission. (2002). *National Education Act B.E. 2542 and Amendment (Second National Education Act B.E. 2545)*. Bangkok: Prikwarn Graphic co.ltd.
- Pathumporn Rongbotsri. *The Implementation on Early Childhood Education Standards in the Aspect of Learners' Quality of School Administrators under Nakhon Phanom Educational Service Area Office 2*, Master of Education Program in Educational Administration, Nakhon Phanom University.
- Rayka Srivichai. *An Administrative Model for The Effective Early Childhood Private School in Nonthaburi Province* (Doctor of Philosophy's Thesis). Educational Administration, Sripatum University.
- Samrit Hawhan. (2015). Model of Early Childhood Education Management in Small Schools under the office Udonthani Primary Educational Service Area 3. *Journal of Educational Mahasarakham University*.
- Suppaluk Visetchoke. *Early Childhood Education Administration in the Institution under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 2*. Educational Administration, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
- Thanin Silpjaru. (2012). *Research and analysis of statistical data with SPSS*. 7th edition. Bangkok: Business R&D.
- Thikumporn Sirichantapan. (2012). *Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Education Standard in Kindergarten Schools Under The Office of Private Education Commission, Ministry of Education Sakon Nakhon Province* (Master's Thesis). Educational Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Wasuklit Suwannathen. (2016). Quality of Early Childhood Education: Causal Factors. *Silpakorn University Journal Thai. Humanities, Art and Social Sciences Studies*. year 9, Issue 3, September - December 2016.
- Buford, Juanita Faye. (1997, March). "Parents perceptions of early Childness,". Dissertation abstracts International. 9 (37): 5688-A.

Liang Pi - Ming. (2011). "Parents' Perceived Quality of and Satisfaction with Early Childhood Programs : A Study of Taiwanese Pasents who have a Child Enrolled in Kindergarten," Dissertation Abstracts International. 61(3) :904 - A; September.

ผู้เขียน

นางสาวนันทนา ผกากรอง

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ 4 ตำบล ท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280
e-mail: enjoyteacher@gmail.com

ดร.กฤษมา ใจสบาย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช หมู่ 4 ตำบล ท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280
e-mail: k_jaisabuy@hotmail.com

ดร.บุรินทร์ภัฏ พรหมมาศ

ผู้อำนวยการ กองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม เทศบาลตำบลท่าแพ
99 ถนนวิริยานุศาสน์ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000
e-mail: ooyoooy6@gmail.com